

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119343274
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6119343274.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. U. XXX/X, XXX XX D., o zaplatenie sumy 802,09 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 25. júna 2021 č.k. 11Csp/22/2020-350, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1, 2, § 710, § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b), § 1 ods. 3, § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 232 ods. 3, § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., ako pôvodným veriteľom, a žalovanou, existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o kontokorentnom úvere podľa § 708 a nasl. a § 479 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzatvorení nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto na právny vzťah založený zmluvou o osobnom účte aplikoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákon č. 258/2001 Z.z. s poukazom na § 1 ods. 3 iba v kontexte s § 3 ods. 6 tohto zákona. Konštatoval, že uvedená zmluva mala formulárový charakter, bola vopred pripravená právnym predchodcom žalobcu a žalovaná nemohla ovplyvniť jej obsah. Tieto skutočnosti neboli počas súdneho konania žiadnym spôsobom spochybnené, vyplývali z predložených listinných dôkazov, a preto ich považoval za nesporné. V zmysle zmluvy o kontokorentnom úvere bolo žalovanej poskytnuté povolené prečerpanie k účtu po splnení podmienok uvedených v zmluve. V čl. III. ods. 5 zmluvy dlžníčka vyhlásila, že sa oboznámila so Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlásila, že sa oboznámila so sadzobníkom a súhlasí s ním, pričom pre účely tejto zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou k 1.8.2002 (ďalej len "VOP"). Žalobca predložil 2 verzie VOP s účinnosťou k 1.8.2002. V prvom prípade bod 10.3 VOP uvádzal, že pri doručovaní písomností poštou sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine na siedmy deň po jej odoslaní. V druhom prípade bol bod 10.3 upravený obsirnejšie a stanovoval, že pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine na siedmy deň po jej odoslaní, a to aj

vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, Banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

1.3. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že žalovaná úverový rámec využívala, no prestala ho splácať, a preto pôvodný veriteľ listom zo dňa 20.04.2017 zmluvu vypovedal s výpovednou lehotou 2 mesiace, ktorá mala začať plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po doručení tejto výpovede. Zároveň oznámil žalovanej, že vyhlasuje mimoriadnu splatnosť povoleného prečerpania s tým, že výška pohľadávky je 994,96 eura a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy do uplynutia výpovednej lehoty. K uvedeným zisteniam súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal vypovedanie zmluvy a ani vyhlásenie mimoriadnej splatnosti povoleného prečerpania, nakoľko nepredložil žiadny listinný dôkaz, ktorý by preukázal, že výpoveď bola účinným spôsobom doručená žalovanej, teda, že pohľadávka je splatná. K tomu poukázal na čl. II ods. 1 zmluvy, podľa ktorého čerpanie úveru je dlžník oprávnený až do termínu konečnej splatnosti, v rozsahu úverového rámca dohodnutého v čl. I zmluvy. V zmysle čl. III. ods. 2 zmluvy úver bol splatný v deň splatnosti uvedený v základných podmienkach zmluvy. V prípade predĺženia zmluvy podľa bodu 1. tohto článku zmluvy sa splatnosť predlžuje o dobu, o ktorú bola predĺžená účinnosť zmluvy, t.j. o jeden rok, pričom v zmysle bodu 1. tohto článku zmluvy sa zmluva uzatvára na dobu určitú, a to na dobu jedného roka odo dňa podpísania zmluvy oboma stranami. Doba trvania zmluvy sa predlžuje vždy o dobu jedného roka, ak dlžník neoznámí veriteľovi najneskôr v lehote jedného mesiaca pred uplynutím doby trvania zmluvy (pôvodnej alebo predĺženej), že nemá záujem o predĺženie doby trvania zmluvy, maximálne však do dosiahnutia 65. rokov veku dlžníka.

1.4. Na základe uvedeného súd prvej inštancie skúmal aktívnu legitimáciu žalobcu. Vyzval žalobcu na preukázanie platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca doložil výzvu zo dňa 23.01.2018, ktorou právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že výška splatnej a nezaplátenej pohľadávky ku dňu 20.07.2017 predstavuje sumu vo výške 1 042,80 eura a súčasne upozornil žalovanú na právo postúpiť pohľadávku tretej osobe v prípade jej neuhradenia, pričom táto výzva bola dňa 29.01.2018 podaná na poštovú prepravu. Zároveň poukázal na bod 10.3. VOP, podľa ktorého zásielka je v tuzemsku doručená na 3. deň po odoslaní, aj keď sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená, a pokiaľ nie je dohodnuté inak banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej zásielky. Zároveň poukázal na znenie ustanovení § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku a tvrdil, že skutočnosť, že výpoveď bola žalovanému doručovaná, nebola protistranou rozporovaná, preto je potrebné toto tvrdenie považovať za nesporné. Na podporu svojho tvrdenia poukázal aj na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov.

1.5. Súd prvej inštancie mal zato, že v danom prípade ide o sporové konanie, a preto strana sporu musí uniesť bremeno tvrdení a skutočností, ktoré môžu privodiť jej úspech v spore, a toto bremeno tiež preukázať. Preto bol žalobca povinný nielen tvrdiť, ale i dokazovať predpoklady svojej aktívnej legitimácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky. Vyslovil názor, že žalobca nepreukázal a nepredložil také listinné dôkazy, ktoré by preukazovali, že vyzval žalovanú na zaplatenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách minimálne 90 dní pred postúpením, resp. že, výzva na ktorú sa odkazuje, sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. K tomu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020, ktorý rieši problematiku doručovania, dojednaním fikcie doručenia spôsobom, že zásielka sa považuje za doručenú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručenú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta, a to pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. V kontexte uvedeného tak podací hárok nepreukazuje doručenie a ustanovenie bodu 10.3. VOP je v rozpore s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto je toto ustanovenie v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Žalobca rovnako nepreukázal ani platné a účinné vypovedanie zmluvy (a už vôbec nie, k akému dátumu malo dôjsť k vypovedaniu zmluvy) a ani, že nastala konečná splatnosť úveru, pričom ak ide o bankovú pohľadávku, banka môže postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými. Keďže postúpenie predmetnej pohľadávky je neplatným právnym úkonom, žalobca nie je veriteľom žalovanej, preto žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu zamietol. Ďalej sa nezaoberal posúdením zmluvných podmienok a preskúmaním zmluvy ako takej, pretože dokazovanie v tomto smere sa stalo nadbytočným.

1.6. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP, ale úspešnej žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, pretože je žiadne trovy konania nevznikli.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie žalobe, respektíve ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň vyčíslil trovy odvolacieho konania. Dôvodil, že súd prvej inštancie

dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.2. Poukázal na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a tvrdil, že v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, keďže bola v nepretržitom omeškaní so splnením najneskôr od 20.04.2017, kedy došlo zo strany postupcu k výpovedi zmluvy, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 21.05.2018, teda viac ako 365 dní. Postupca, vo výpovedi od zmluvy zo dňa 20.04.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť povoleného prečerpania a upozornil žalovanú na výšku vzniknutej pohľadávky, a zároveň ju vyzval na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná bola postupcom vyzývaná na úhradu dlžnej sumy a to podaním označeným ako Výzva zo dňa 23.01.2018, ku ktorej žalobca doložil aj podací hárok. V predmetnej výzve zároveň postupca upozornil žalovanú, že v prípade ak nedôjde z jej strany k úhrade dlžnej sumy, je oprávnený postúpiť pohľadávku tretej osobe. Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo v konaní potrebné považovať za nesporné skutkové tvrdenia a na ich základe uzavrieť, že žalovaná bola postupcom riadne a opakovane vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy a v čase postúpenia pohľadávky bola žalovaná, napriek písomnej výzve postupcu, v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nestotožnil s postupom vo veci konajúceho súdu, ktorý de facto popieral jeho skutkové tvrdenia, hoci ich bolo potrebné považovať za nesporné. Uviedol, že ak mal súd prvej inštancie pochybnosti o jeho skutkových tvrdeniach o doručovaní výziev zo strany postupcu, mohol v zmysle ust. § 295 CSP vykonať aj bez návrhu žalovanej ďalšie dôkazy napr. dopytovať žalovanú, prípadne postupcu, na vyjadrenie, prípadne mohol postupcu v zmysle edičnej povinnosti dopytovať za účelom predloženia dôkazov na preukázanie týchto žalobcových tvrdení. Poukázal na viaceré súdne rozhodnutia.

2.3. Namietal voči aplikácii rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 na prejednávajúcu vec. Tvrdil, že uvedené rozhodnutie v žiadnom prípade neprikazuje veriteľovi napr. doručovať zásielky výhradne prostredníctvom doručenkou. Naopak počíta s tým, aby sa doručovanie vykonalo prostredníctvom obvyčajného doručovania poštou, ako tomu bolo v tomto prípade, kedy žalobca doručovanie do dispozičnej sféry preukazoval podacím hárkom. Cieľom predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu bolo zamedziť dodávateľom, aby bez toho, že reálne odovzdali zásielku (rozumej výzvu) na poštovú prepravu, argumentovali odkazom na fikciu doručenia dohodnutú v obchodných podmienkach. Aplikácia uvedeného rozhodnutia na prejednávajúcu vec nemá žiadny praktický ani logický zmysel, nakoľko žalobca nepreukazoval doručovanie skrz fikciu doručenia, ale práve naopak - preukázal, že doručovanie bolo vykonané skrz poštový podnik (podacím hárkom). Poukázal na dostupnú literatúru Občiansky zákonník 1. zväzok (Všeobecná časť). Bratislava: Eurokódex, Q. I. 2017., 1112 s. ISBN 978-80-8155-073-7, str. 686, z ktorej citoval. Ďalej poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 28Cdo/1334/2006 zo dňa 26.04.2007, z ktorého rovnako citoval. Preto nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie ohľadom neunesenia jeho dôkazného bremena, prijatý napriek tomu, že v konaní predložil podací hárok k výzve, ktorý bez ďalšieho preukázal doručenie výzvy do sféry dispozičie žalovanej, čím uniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 ZoB zo strany postupcu. Nie je zrejmé, akým iným dôkazom, než doručenkou resp. podacím hárkom od samotného doručovateľa, možno preukázať v civilnom konaní doručenie písomností, resp. ako má strana sporu uniesť dôkazné bremeno v tejto otázke.

2.4. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v zmysle § 92 ods. 8 ZoB má byť žalovaný vyzvaný postupcom na plnenie minimálne 90 dní pred postúpením pohľadávky. Uvedené z ust. § 92 ods. 8 ZoB v žiadnom ohľade nevyplýva. Tvrdil, že uvedené ustanovenie pojednáva o dvoch skutočnostiach, a to o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka, a v omeškaní dlžníka (ktoré nastáva okamihom, kedy dlžník prestal plniť záväzok spôsobom, akým sa na jeho platení dohodol so svojím veriteľom a nie až po doručení výzvy banky). Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, resp. ak by zákonodarca mienil ustanoviť banke povinnosť vyzvať dlžníka minimálne 90 dní pred reálnym postúpením pohľadávky, potom by to bolo v ustanovení § 92 ods. 8 ZoB bolo uvedené. Záver súdu prvej inštancie, že omeškanie dlžníka nastáva až dorúčením výzvy banky, t.j. v rozpore s ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie okamihom, kedy dlžník neplní svoj záväzok riadne a včas, považoval za nesprávny. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 22. júna 2017 sp.zn. II. ÚS 796/2016-65, z ktorého citoval. Ďalej citoval rozsudok

Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/128/2019 zo dňa 23.12.2019, a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/351/2017 zo dňa 24.05.2018. Z uvedených dôvodov namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

2.5. Uviedol, že postupca na základe Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 29.06.2019 podľa ust. § 526 Občianskeho zákonníka oznámil žalovanej, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0513/2019/CE uzatvorenej dňa 24.06.2019 postúpil pohľadávku na postupníka - žalobcu. Žalovaná teda bola upovedomená o tom, že od doručenia tohto oznámenia je povinná plniť svoj záväzok výlučne postupníkovi - žalobcovi. K tomu poukázal na R 119/2013. Vzhľadom na uvedené nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý domnelú neplatnosť postúpenia uplatňovanej pohľadávky automaticky spojil s nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Tvrdil, že postupca postupoval v súlade s § 92 ods. 8 ZoB a k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo platne. Zmluva o postúpení pohľadávok nebola nikdy súdom vyhlásená za neplatný právny úkon. Uviedol, že aj v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, by žalobca mal na základe oznámenia o postúpení pohľadávky aktívnu vecnú legitímáciu, keďže účinkom oznámenia o postúpení pohľadávky je skutočnosť, že dlžník môže docieľiť zánik záväzku plnením postupcovi, ako aj postupníkovi, bez ohľadu na platnosť, alebo neexistenciu zmluvy o postúpení pohľadávky, a bez obavy, že by jeho plnenie predstavovalo bezdôvodné obohatenie jedného z takto domnelých veriteľov. Súd prvej inštancie na oznámenie o postúpení pohľadávky cez ustálenú rozhodovaciu prax nenazeral a svojím rozhodnutím docielil právnu neistotu dlžníka (ako aj veriteľa) vo vzťahu k tomu, kto je jeho veriteľom a komu má dlh plniť, za situácie, kedy platnosť pohľadávky nebola medzi stranami sporu sporná otázka a za spornú ju považoval výhradne vo veci konajúci súd. Poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, z ktorých citoval. Konštatoval, že závery súdu prvej inštancie sú tak v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Tým súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.1. Žalobca v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorým mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). Odvolací súd preto najprv skúmal, či súd prvej inštancie konanie zaťažil namietanou vadou.

6.2. Žalobca tvrdil, že súd prvej inštancie na oznámenie o postúpení pohľadávky cez ustálenú rozhodovaciu prax nenazeral a svojím rozhodnutím docielil právnu neistotu dlžníka (ako aj veriteľa) vo vzťahu k tomu, kto je jeho veriteľom a komu má dlh plniť, za situácie, kedy platnosť pohľadávky nebola medzi stranami sporu sporná otázka a za spornú ju považoval výhradne vo veci konajúci súd. Namietal, že závery súdu prvej inštancie sú v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, čím súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). V danej veci žalovaná bola pasívna, vydaný platobný rozkaz sa jej nepodarilo doručiť, rovnako tak sa žalovanej nepodarilo doručiť žalobu, z čoho je zrejmé, že sa k žalobe nevyjadřila a nárok žalobcu nepoprela. Ani za takejto procesnej situácie však pasivita žalovanej nemôže mať za následok povinnosť

súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Žalobca bol povinný v žalobe tvrdiť a preukázať uplatnený nárok tak, aby bolo zrejmá jeho dôvodnosť. Žalobca si svoju procesnú povinnosť tvrdenia riadne nesplnil, keď z obsahu žaloby nevyplýva, kedy bola žalovanej doručená výpoveď zo zmluvy o kontokorentnom úvere ani kedy nastala jeho splatnosť. Uvedené skutočnosti nevyplývajú ani z priložených listinných dôkazov, keďže list veriteľa zo dňa 20.04.2017 neobsahoval dátum, ku ktorému vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru. A to napriek tomu, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je jednostranný úkon veriteľa. Potom žalobca nemôže namietat' porušenie procesných práv tým, že súd prvej inštancie uvedené skutočnosti, zo spisu nevyplývajúce, nepovažoval za nesporné.

6.4. Keďže z obsahu spisu odvolací súd nezistil procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by bolo žalobcovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ, a žalovaná, ako dlžník, uzatvorili dňa 23.11.2004 zmluvu o kontokorentnom úvere, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanej kontokorentný úver vo výške úverového rámca 25 000 Sk a záväzok žalovanej mesačne platiť úroky a úver splatiť do 22.11.2005. Veriteľ sa zaviazal realizovať príkazy žalovanej na prevod a výbery finančných prostriedkov z účtu žalovanej aj v prípade neexistencie pohľadávky žalovanej z účtu v dôsledku pripísania platieb v prospech účtu alebo v dôsledku vkladu v hotovosti na účet. Teda išlo o povolené prečerpanie účtu aj v prípade, že na účte nebolo dostatok finančných prostriedkov. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, a to na dobu jedného roka, ktorá sa predlžuje vždy o dobu jedného roka za splnenia podmienok v čl. III. bod 1 zmluvy. Podľa čl. III. bod 2 zmluvy je úver splatný v deň splatnosti uvedený v základných podmienkach zmluvy (22.11.2005). V prípade predĺženia zmluvy podľa bodu 1. tohto článku zmluvy sa splatnosť predlžuje o dobu, o ktorú bola predĺžená účinnosť zmluvy, t.j. o jeden rok. Veriteľ listom zo dňa 20.04.2017 zmluvu vypovedal, v dvojmesačnej výpovednej lehote, ktorá začala plynúť dňom doručenia výpovede, a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zároveň oznámil žalovanej, že výška pohľadávky je 994,96 eura a zvýši sa o zaúčtované úroky a poplatky v zmysle sadzobníka. Vyzval žalovanú, aby pohľadávku uhradila do uplynutia výpovednej lehoty. Doklad o doručovaní/doručení uvedeného listu sa v spise nenachádza. Veriteľ listom zo dňa 23.01.2018 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 1 042,80 eura s upozornením, že ak dlžnú sumu neuhradí, bude oprávnený pohľadávku postúpiť tretej osobe. Predmetná výzva bolo odoslaná žalovanej dňa 29.01.2018 s podacím číslom M Veriteľ postúpil predmetnú pohľadávku na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018 a listami zo dňa 21.05.2018 a zo dňa 04.06.2018 oznámil postúpenie pohľadávky žalovanej. Doklady o doručovaní/doručení uvedených oznámení sa v spise nenachádzajú.

8. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

10. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, podľa ktorého žalobca nie aktívne vecne legitimovaný v danej veci. Pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce zistiť, či postupovaná pohľadávka voči žalovanej bola ku dňu postúpenia splatná.

Konštatoval, že žalobca nepreukázal vypovedanie zmluvy, ani vyhlásenie mimoriadnej splatnosti povoleného prečerpania, nakoľko nepredložil žiadny listinný dôkaz, ktorý by preukázal, že výpoveď bola účinným spôsobom doručená žalovanej. Ďalej skúmal platnosť postúpenia pohľadávky na žalobcu a konštatoval, že žalobca nepreukázal a nepredložil také listinné dôkazy, ktoré by preukazovali, že vyzval žalovanú na zaplatenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách minimálne 90 dní pred postúpením, resp. že, výzva na ktorú sa odkazuje, sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. A tiež nepreukázal ani platné a účinné vypovedanie zmluvy (a už vôbec nie, k akému dátumu malo dôjsť k vypovedaniu zmluvy) a ani, že nastala konečná splatnosť úveru. Keďže postúpenie predmetnej pohľadávky považoval za neplatný právny úkon, žalobca nie je veriteľom žalovanej, preto žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Správne bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže úspešnej žalovanej žiadne trovy nevznikli. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

11.1. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že splatnosť pohľadávky je vyjadrená dobou, uplynutím ktorej sa má pohľadávka splatiť, dlh splniť. Čas plnenia môže byť dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený rozhodnutím, inak je dlžník povinný splniť dlh po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal. V danej veci bola podľa dohody veriteľa a žalovanej dlžníčky pohľadávka zo zmluvy o kontokorentnom úvere splatná každoročne dňa 22.11. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola pohľadávka zo zmluvy splatná v lehote, ktorú veriteľ určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti (bod 7.6 VOP). Veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v liste označenom, ako výpoveď zmluvy zo dňa 20.04.2017, pričom lehotu splatnosti v rozpore so VOP v uvedenom liste neurčil. Zároveň v liste vyzval žalovanú, aby pohľadávku uhradila do uplynutia dvojmesačnej výpovednej lehoty, ktorá mala začať plynúť odo dňa jeho doručenia. Žalobca však nepredložil ani len doklad o doručovaní uvedeného listu (napr. podací hárok), a už vôbec nie doklad o jeho doručení. Pritom z obsahu predmetného listu je zrejmé, že pre zistenie dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ako aj dátumu omeškania žalovanej je rozhodujúci deň doručenia, keďže od tohto dňa sa odvíja plynutie výpovednej lehoty aj splatnosť pohľadávky. Za takto preukázaných skutkových okolností nie je možné prijať záver, že predmetná pohľadávka je splatná, ani v ktorý konkrétny deň splatnosť pohľadávky nastala.

11.2. Zákon o bankách upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nesplatených pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Týmto ustanovením zákonodarcu sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, ktorými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva a aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku iba na vybrané subjekty, vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali nesplatený úver či nesplatenú pohľadávku na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá podľa zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska. Ako je vyššie uvedené, vzhľadom na zákonnú výluk, ustanovenie

§ 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých predpokladov. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banky nie je možné postúpiť tretej osobe, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý okrem iného stanovuje, nemožnosť postúpiť pohľadávku, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej následné postúpenie inému subjektu je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Pokiaľ v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky), sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky a dlžník nie je povinný plniť postupníkovi. Z uvedeného vyplýva, že na rozpor postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi s ustanovením § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia podľa § 39 Občianskeho zákonníka, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z týchto skutočností vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, je žalobca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný preukázať predpoklady svojej aktívnej vecnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona o bankách zodpovedá taký právny úkon banky, ktorý obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom, a to písomnú výzvu na úhradu splatného peňažného záväzku adresovanú klientovi (dlžníkovi, spoludlžníkovi) banky, a ktorý sa dostal do sféry dispozície adresáta. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok neunesenie dôkazného bremena ohľadom aktívnej vecnej legitímácie postupníka. Keďže v danej veci nebolo preukázané, že predmetná pohľadávka je splatná, ani v ktorý konkrétny deň splatnosť pohľadávky nastala, neboli splnené zákonné predpoklady pre postúpenie tento pohľadávky na žalobcu.

12.1 Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. S namietanou vadou konania, spočívajúcou v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorým mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), sa odvolací súd vysporiadal v bode 6.

12.2. S tvrdením žalobcu, podľa ktorého v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, keďže bola v nepretržitom omeškaní so splnením najneskôr od 20.04.2017, kedy došlo zo strany postupcu k výpovedi zmluvy, sa odvolací súd nestotožnil. Dátum vyhláseniu mimoriadnej splatnosti veriteľ, v rozpore so VOP (bod 7.6), v liste zo dňa 20.04.2017 neurčil. Zároveň nebolo preukázané, že uvedený list, označený ako výpoveď zo zmluvy bol doručovaný žalovanej, ani kedy bol doručený, a to napriek tomu, že odo dňa doručenia sa odvíjala dvojmesačná výpovedná doba. Ak nebolo preukázané, že pohľadávka sa stala splatná, a k akému dňu, nebola splnená podmienka stanovená v § 92 ods. 8 zákona o bankách, podľa ktorej sa môže postúpiť len pohľadávka, s ktorou je dlžník v omeškaní, teda splatná pohľadávka.

12.3. Námietku voči aplikácii rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/36/2020 na prejednávajúcu vec, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže ide o rozhodnutie vyššej súdnej autority a jeho aplikácia je v súlade s čl. 2 Civilného sporového poriadku. Tvrdenie, že žalobca nepreukazoval doručovanie skrz fikciu doručenia, ale preukázal, že doručovanie bolo vykonané skrz poštový podnik (podacím hárkom), nemožno považovať za pravdivé vo vzťahu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v liste označenom, ako výpoveď zmluvy zo dňa 20.04.2017, pričom lehotu splatnosti v rozpore z bodom 7.6. VOP v uvedenom liste neurčil. Zároveň v liste vyzval žalovanú, aby pohľadávku uhradila do uplynutia dvojmesačnej výpovednej lehoty, ktorá mala začať plynúť odo dňa jeho doručenia. Žalobca však nepredložil doklad o doručovaní uvedeného listu ani doklad o jeho doručení. Pritom z obsahu predmetného listu je zrejmé, že pre zistenie dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ako aj dátumu omeškania žalovanej je rozhodujúci deň jeho doručenia, keďže od tohto dňa sa odvíja plynutie výpovednej lehoty aj splatnosť pohľadávky. Z uvedených dôvodov nebolo možné prijať záver, že predmetná pohľadávka je splatná, ani v ktorý konkrétny deň splatnosť pohľadávky nastala, čo je podstatné najmä v súvislosti s tým, že podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách postúpiť možno len splatnú pohľadávku.

12.4. Dôvodná nebola ani námietka voči právnenému názoru súdu prvej inštancie, podľa ktorého v zmysle § 92 ods. 8 ZoB mala byť žalovaná vyzvaná postupcom na plnenie minimálne 90 dní pred postúpením

pohľadávky. Zákon jednoznačne stanovuje dobu omeškania dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 dní, čo znamená, že dlžník je v omeškaní najmenej 90 dní a dlhšie. S námietkou žalobcu voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého postúpenie pohľadávky je neplatné, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, sa odvolací súd nestotožnil. Považuje za potrebné zopakovať, že vzhľadom na zákonnú výluky, ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých predpokladov. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banky nie je možné postúpiť tretej osobe, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý okrem iného stanovuje, nemožnosť postúpiť pohľadávku, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej následné postúpenie inému subjektu je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Pokiaľ v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky), sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky a dlžník nie je povinný plniť postupníkovi. (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/86/2021 13. júna 2022).

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Postupoval tak v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2018, sp.zn. 7Cdo/14/2018).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).